

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului asupra amendamentului
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra amendamentului la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. /2022

AVIZ
asupra amendamentului la proiectul de lege
pentru modificarea unor acte normative

Guvernul a examinat amendamentul CEB 04 nr. 361 din 20 iulie 2022 la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (inițiativa legislativă nr. 393 din 14 decembrie 2021) și comunică următoarele.

Potrivit argumentării autorilor, prin amendament se propune ajustarea prevederilor proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative și înlăturarea deficiențelor enunțate în cadrul consultărilor publice și avizelor expediate, astfel se propune:

- modificarea indicelui de referință în așa fel încât acesta să ia în calcul costul mediu de creditare pe sectorul bancar;
- clarificarea modului de calcul al salariilor medii lunare pe economie;
- gajarea ulterioară să nu fie interzisă contractual, cu excepția cazurilor în care legea indică expres aceasta.

Referitor la amendamentul propus, atragem atenția asupra următoarelor.

1. La punctul 1:

În partea ce ține de limitarea indicelui de referință stabilit conform metodologiei Băncii Naționale, la indicatorul „rata medie a dobânzilor aferente soldurilor depozitelor de la 1 an până la 2 ani pe sectorul bancar”, modificare propusă la art. 13 lit. a) din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, se consideră inoportună stabilirea ratei de referință prin lege, deoarece în prezent Banca Națională este în proces de finalizare a calibrării metodologiei pentru determinarea indicelui de referință indicată la art. 13 lit. a) din Legea nr. 202/2013.

Indicatorul propus prin proiect nu este optim din punctul de vedere al bazei de calcul și al modului de calculare, nu este explicit în ceea ce ține de periodicitatea și modul calculării, nu este corelat cu particularitățile creditului acordat consumatorului (moneda/valuta creditului, termenul, cercul de subiecți cărora li se acordă creditul), ignoră baza analitică și expertiza acumulate de Banca Națională și creează un câmp legislativ rigid care va fi dificil de adaptat la schimbările structurale viitoare în economia țării.

În partea ce ține de modificările și completările propuse la art. 13 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, relevăm că art. 7 alin. (5) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/20012 prevede:

„De asemenea, dacă legea nouă nu prevede altfel, clauzele unui act juridic încheiat anterior intrării în vigoare a legii noi contrare dispozițiilor ei imperative sunt, de la această dată, lipsite de orice efect juridic.” Astfel, în virtutea

principiului securității raporturilor juridice, pentru a evita anularea clauzelor contractuale cu privire la dobânda flotantă, convenite în conformitate cu legea veche, ar fi oportună determinarea situației contractelor de credit pentru consumatori (asupra cărora vor fi incidente modificările propuse la Legea nr. 202/2013) care sunt în curs de executare la data intrării în vigoare a legii de modificare.

2. La punctul 2, cu referire la propunerile de intervenție în cuprinsul Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/20012, vizând modificarea art. 735 alin. (2) din Cod, reiterăm poziția expusă în cadrul avizării textului inițial al proiectului de lege, în partea ce presupunea modificarea art. 1767 din Cod.

Astfel, intervenția sugerată în amendament în aceeași măsură dublează norma legală existentă deja în cadrul Codului, și anume prevederea de la art. 684 alin. (9) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/20012, care stabilește că: „(9) Contractul de gaj este valabil chiar dacă a fost încheiat în pofida înțelegerii între debitorul gajist și un terț care limitează în orice mod dreptul debitorului gajist de a gaja bunul. Terțul poate cere debitorului gajist repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea acestei înțelegeri și poate exercita alte mijloace juridice de apărare, însă această încălcare nu constituie temei de nulitate a contractului de gaj.”.

Analizând argumentele din cuprinsul amendamentului cu referire la această intervenție, ținem să remarcăm că este necesar a se face o distincție între interzicerea contractuală a gajării subsecvente a bunului și interzicerea legală a gajării subsecvente a bunului. Constituirea gajului următor se admite dacă nu este interzisă de lege, deci nu pot exista condiții de interzicere contractuală a gajului următor în situația în care acesta este interzis prin lege. Din acest considerent, opinăm că versiunea actuală a art. 735 alin. (2) din Cod expune cu o suficientă claritate ideea respectivă, nemaifiind necesară o intervenție de clarificare, iar textul propus de autorul amendamentului are un efect invers, afectând claritatea normei legale.

Mai mult decât atât, este necesar a se indica și faptul că propunerea autorului amendamentului nu se încadrează în optica generală a legiuitorului avută în vedere odată cu reglementarea regimului juridic al gajului. Astfel, legiuitorul nu a dorit excluderea posibilității constituirii gajului următor și nici nu a urmărit excluderea integrală a posibilității stipulării de către părțile contractului de gaj a unei clauze prin care s-ar limita în orice mod dreptul debitorului gajist de a gaja bunul vizat de contract (existând în unele situații interese legitime ale creditorului gajist de a-și asigura eficiența garanției constituite în beneficiul său). Potrivit Codului civil, în cazurile în care, în pofida faptului existenței unei asemenea clauze în contractul de gaj, debitorul gajist mai instituie un gaj asupra bunului respectiv, sporind prin aceasta riscul creditorului de a nu-și putea valorifica garanția, acesta din urmă va putea solicita de la debitorul gajist repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea acestei clauze și va putea exercita alte mijloace juridice de apărare, cu excepția faptului că creditorul gajist nu va putea solicita anularea gajului următor (soluție care reiese expres din art. 684

alin. (9) din Codul civil).

Soluția legală existentă la momentul actual, cu păstrarea gajului următor (în măsura în care acesta este interzis doar prin prevederile unui contract de gaj anterior, și nu prin lege), dar cu acordarea posibilității creditorului gajist de a solicita de la debitor repararea prejudiciului prin încălcarea înțelegerii respective din contract, o considerăm justă și echitabilă pentru ambele părți, asigurând un echilibru de interese dintre acestea și evitarea unor prejudicii unilaterale pentru una dintre ele, astfel încât o eventuală intervenție în sensul excluderii ei din lege se consideră inoportună.

3. La punctul 4:

Se va ține cont că, potrivit art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Totodată, alin. (3) din acest articol dispune că „intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.”. Astfel, intrarea în vigoare a actului normativ la data publicării trebuie să fie argumentată în nota informativă.

Pe plan redacțional, în raport cu normele de tehnică legislativă, evidențiem următoarele.

Pentru claritate, se va indica când amendamentele vizează proiectul de lege (inițiativa legislativă nr. 393 din 14 decembrie 2021) și când se propun amendamente la actul normativ.

Referitor la dispozițiile de modificare, se va ține cont că pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a actului normativ se nominalizează expres textul vizat, cu toate elementele de identificare necesare, iar dispoziția propriu-zisă se formulează utilizându-se sintagma „se modifică după cum urmează:”, urmată de redarea modificărilor. În cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia, sau în cazul operațiunii de completare cu o nouă dispoziție se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:”, urmată de redarea noului text.

Cuvintele „se introduce” nu sunt caracteristice limbajului normativ și, prin urmare, acestea se vor substitui cu cuvintele „se completează cu”.

În contextul celor expuse, Guvernul susține amendamentul propus la proiectul de lege, cu condiția îmbunătățirii/ajustării acestuia conform propunerilor/obiecțiilor menționate mai sus.